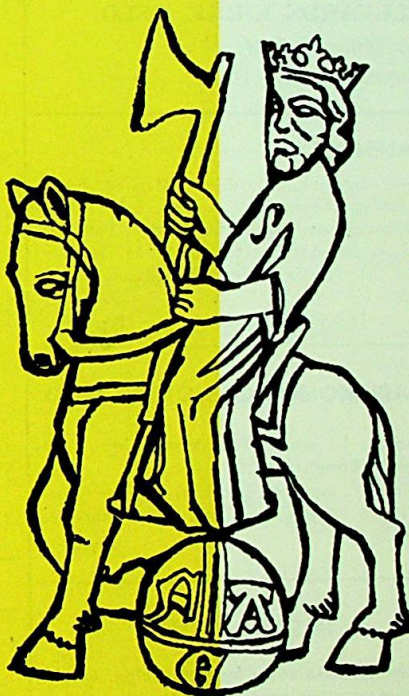

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

68. ÅRGANG

1. MARS 1956

A V I N N H O L D E T :
FASTE-TANKER - SANNE OG FALSKE ÅPENBARIN-
GER - UNDER KROSSEN, DIKT - EKTESKAP OG EN-
LIG STAND - PAVENS ENSYKLIKA OM KIRKEMUSIK-
KEN - BLIKK PÅ TIDEN - NOTISER - UTLANET.

NESTE NUMMER KOMMER 15. MARS 1956.

NR
5

KATOLSK FORUM

Tirsdag 6. mars kl. 20:

DEN KATOLSKE KIRKE OG FILMEN. Ved pater Erik Gunnes.

Tirsdag 13. mars kl. 20:

J. K. HUYSMANS — ZOLA's DISIPPEL OG FORLØPER FOR DEN MODERNE KATOLSKE ROMAN. Ved magister Brikt Jensen.

DOMINIKANERNE

Neuberggt. 15, Oslo

FASTEPREKENER I ST. OLAVS KIRKE, OSLO

hver søndag i fastetiden kl. 19:
ved pater Th. Patfoort, O.P.,

Søndag 4. mars: «Fienden».

Søndag 11. mars: Kirken, vårt hjem».

FASTEPREKENER I ST. HALLVARDS KIRKE, OSLO

ved pater Arno Gerritsma, O.F.M.
holdes på søndagene i høymessen kl. 10.30.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 4. MARS: 3. sønd. i Fasten. Ef. 5, 1—9. Ev. Luk. 11, 14—28. Mandag: Ferialdag. Tirsdag: Perpetua og Felicitas, martyrer. Onsdag: Thomas fra Aquino, bekj., kirkelærer. Torsdag: Johannes av Gud, bekj. Fredag: Francisca av Rom, enke. Lørdag: Ferialdag. SØNDAG 11. MARS: 4. sønd. i Fasten. Ep. Gal. 4, 22—31. Ev. Joh. 6, 1—15. Mandag: Gregor I, pave, bekj., kirkelærer. Tirsdag, onsdag, torsdag og fredag: Ferialdager. Lørdag (Sicuties): Patrick, bisk., bekj. SØNDAG 18. MARS: Pasjonssøndag. Ep. Hebr. 9, 11—15. Ev. Joh. 8, 46—59.

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke.
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke
Moderhuset
Florida Sykehus
Øyenklinikken
St. Josephs Hosp., Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
S. Elisabeth Inst., Hammerfest
St. Theresia kirke, Hønefoss.
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

Oslo

Bergen

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Søndag 4. mars: Felleskommunion i St. Josephs Kapell kl. 8.30.
Onsdag 7. mars: Andakt i St. Josephs Kapell kl. 19.30. Deretter samvær i foreningslokalet. Styret.

PÅSKEN I ROMA

Reisevant herre søker hyggelig følge. Avreise 23. mars. Varighet ca. 14 dager. Dele utgifter.

Mørck, Prinsensgt. 16. Telefon 41 26.30.

Hva koster en ulykkesforsikring?
Spør oss, vi hjelper Dem med alle opplysninger

Gulli & Rokk

Assuranse

Stortingsgt. 22
Sentralbord 33 44 00

OSLO

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

O LO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stillemesse	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30 m. fr. pr.	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 37 78 68. 11/2 kl. 18: Høymesse	—	8.15 11. febr. 18.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209.	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410.	8.00 9.00	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 2019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.00	10.30
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLESTRØM: St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Dyreveien, Rygge	—	12.30
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 537735	9.05	10.45
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallwards kapell, tlf. 9028 (Drammen)	—	9.00
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Lars Guttormsngt. 68, tlf. 2779	7.30	10.30
MOLDE: St. Sunniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 314	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 20.

Annonser: Innen torsdag før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 numre årlig. - Postgiro 15986.

Faste-tanker

Nylig mottok redaksjonen fra en ikke katolsk leser et brev, der vedkommende meget oppriktig anstillet noen betraktninger som gjaldt den alminnelige fasteordning i vår Kirke i dag, slik den kommer til uttrykk i de årlige offentligjorte fastebestemmelser. Noe for eller imot faste som middel til helliggjøring i botens og forsakelsens ånd, ble ikke sagt. Det som for vedkommende var det store tankekors var den periodiske anstrengelsen på 40 dager i motsetning til samfulle 365 dager tett i sporene med Kristi egen botsgang — m.a.o. et krav gjeldende på livstid. «Hvorfor visse dager i året følge Kristus i hans lidelse, og de andre dagene leve med i et verdslig liv?»

Tankegangen er oss ikke fremmed, den er her i Norden mer enn ellers i verden meget utbredt og har fått sitt lavkirkelige uttrykk i pietismen. Det som for denne tankegang vekker anstøt, er at Kirken offisielt kan mane sine medlemmer til i det begrensede tidsrom av 40 dager bl. a. å avholde seg fra «dans og alle andre støyende offentlige forlystelser» — altså som det å danse og fornøye seg skulle være det mest dagligdagse av verden for alle katolikker. Nå er jo dette like lite sant som det at alle katolikker går på skøyteløp — som for øvrig er en høyst støyende fornøyelse på våre breddegrader. Men støyen og forlystelsen kan her, som i fornøyeslivet ellers, erfaringsmessig få utslag som ikke står seg i det gode selskap — slik også som med dans og alskens former for show og varieté.

Vi er her ved det evig tilbakevendende punkt: de kristnes forhold til de såkalte *adiaphora* — de i og for seg moralsk «likegyldige ting». Katolsk moralteologi hevder her klart at slike «i-og-for-seg — likegyldige» livsytringer finnes, og det i tusenfold, men at det er det indre sinnelag og mange ulike ytre omstendigheter som blir det utslagsgivende for deres moralske fortegn. Generelt uttrykt kan en vel si

at det som åpenbart er til skade for den legemlige og sjelelige helse, betegner et moralsk brudd og stiller utøveren til moralsk ansvar, eventuelt under synd. Ingen pietist i verden vil vel finne seg i at hans spesifikke livs-eliksir, kaffen, blir oppført på syndighetenes svarteliste; men i det øyeblikk han blir mavesår-pasient, vil han måtte finne seg i en liten omstilling i vurderingen. Det i og for seg uskyldige kan altså bli anledning til synd, mens omvendt det som i og for seg er synd — f. eks. å tale ondt om sin neste — aldri kan bli annet enn synd.

Det er nok så at visse av livets goder innebærer farer for konsekvenser som ikke er forenlige med et verdig kristenliv, og det skal villig innrømmes at «støyende forlystelser», f. eks. dans, kan langt lettere bli leilighet til synd enn f. eks. med kaffe og boller i broder- og søsterlag. Men det er nettopp derfor at det i fastetiden — tiden for selvransakelse og åndelig konsentrasjon og fornyelse i lyset av Kristi frelsergjerning — at den offisielle Kirke tar offisielt stilling til bestemte sider av menneskelivets seder og skikker, og skiller noen ut som uforenlige med åndelig samling og anspennelse, uforenlig ikke minst med den botens ånd som fastetiden også er ment å være.

Skulle imidlertid Kirken utvide kravet til bot og forsakelse til en permanent og uopphørlig åndens og kjødets tilstand, da ville den være en lite vis mor for sine barn. Og skulle den i alle glade forlystelser og i alle stille nytelser og gleder se sjelene smittet av denne verdens ånd, da ville den heve seg opp over livets Skaper som vi jo nettopp tror på fordi han har gitt oss livet som pant på hans *kjærlighet*, ikke på hans *svøpe*. Å hjelpe sine barn til å ta vare på de sanne og livsbevarende gaver for legeme og sjel, det er én del av Kirkens kall. Den andre og den langt viktigste er dens kall til — som en institusjon villet av Kristus — å hjelpe til å lede sine barn på den vei som fører mot det evige mål og de evige, fullkomne goder. Å gjøre denne vei *farbar* for den store flokk, det oppnår den ikke ved å gjøre den til en livslang motbakke uten rast og lise, eller til en glad utforkjøring uten tøyler eller til en steppe uten lunder av skygge og sol og synsrand. Men den gjør det ved å lede dem etappe for etappe i jevnt skiftende tempo og lende. Slik er de førti dagers faste etappen i det frelsens kalendarium vi kaller kirkeåret, som særlig kaller på en strengere *åndsrettet* disposisjon av kreftene.

I.H.K.

Sanne og falske åpenbaringer

Av dr. Otto Karrer

Under lesningen bes man holde for øye at det i teologien skjelles mellom den guddommelige åpenbaring som offisielt, alment ble fullbyrdet gjennom Kristus — og derfor regnes for avsluttet med apostlenes død — og private åpenbaringer som Gud i sin allmakt kan tilstå enkeltpersoner som en særlig utvalgt nåde. Den første betegnes som den objektive, den andre som den subjektive åpenbaringsform.

En kan si at tallet på visjonære foreteelser i våre dager har en virkning på sensasjonstrangen blant de brede lag i folket som svarer til den grad troen er mindre dypt rotfestet i den kristne Gudsbevissthet — der Gud er sentrum. Propaganda med slike åpenbaringer har svært lite med det urkristne vitnesbyrd og Kirkens sending å gjøre, og går ikke fri for faren å sette blotte følelser i sving til erstatning for den redelige adferd i Guds- og nestekjærlighetens tjeneste.

Slike foreteelser er psykologisk lett forklarlige, for i tider som er særlig hjemsøkt av angst og nød, er menneskene mer mottagelige for alle slags profeteringer om lykke og ulykke, for okkulte fenomener og «håndgrikelig» trøst eller trussel fra Himelen. De toneangivende lærere i mystisk teologi er imidlertid av den overbevisning at «legemlige» visjoner ikke er å anta etter at Kristus viste seg for apostlene. Videre at de såkalte forestillings- (imaginære) åpenbaringer nok kan ha en viss ektethet, en viss evne til å virke helbredende på fysiske lidelser og oppklarende for sjelen. Men skikkelser og stemmer såvel som annet forbundet med det, kan forklares som ubevisste produkter av innbildningskraften. Johannes av Korset og kardinal Newman skjelder også ved ekte visjonære opplevelser mellom den guddommelige og menneskelige andel — for ikke å tale om alle de rent subjektive opplevelser som enhver sjelesørger vel møter på sin vei i dag, og som i vanskelige tider dukker frem som sopp om høsten. Men det som er betenkelig, er det store publikums sensasjonslyst og visse ansvarsløse journalisters beredvillighet til å imøtekomme denne trang.

«Vårt århundres kirkelige sensasjon» er — ifølge en avis som kaller seg «det førende verdensblad i alle spørsmål vedrørende den kommende utvikling» — den kjensgjerning at selveste pave Pius XII har hatt en rekke visjoner: det angivelige syn av Den hellige jomfru i oktober/november 1950 i Vatikanets have, og Kristusvisjonen i desember 1954, som ved en indiskresjon ble kjent av bladet «Oggi», og bekreftet fra offisielt hold.

Jeg fortalte en romersk teolog, som står Paven meget nær, om den bestyrtelse og beklagelse mange katolikker følte ved denne offentliggjørelse, og sendte ham noen franske og tyske illustrerte publikasjoner. I disse hadde noen katolske forfattere skrevet pent og forsiktig om hendelsene, mens andre hadde smurt sammen noe om at Pavens visjon var den eneste objektive åpenbaring som helt siden Paulus var tilstått noe menneske, og angivelig fra «kompetent» romersk kilde skulle dette være et egnet grunnlag for pave Pius XII's helligerklæring.

Dertil kom en rekke bilder, fra intime fotografiske opptagelser like til vilkårlige fantasiprodukter — ved siden av utstillinger av filmdivaer og «ukens bilder», som vanlig i mondene blad. Min bekjent skrev tilbake: «Det er ikke Vatikanets, men enkelte individers skyld, hvis tanker ikke går lengere enn til den materielle vinning — og utspekulerte journalister, som av samme grunn profiterer på slike anledninger. Jeg er imidlertid sikker på at for fremtiden kommer slikt til å bli meget vanskelig for dem.»

Noe annet er — ifølge samme romerske teolog — spørsmålet om hvordan visjonen er kommet ut til offentligheten. «Om dette blir det talt svært meget, fordi man svært lite vet.» I alle tilfelle hadde ikke Paven tenkt seg at de ganske få personer han i forbindelse med sin uventede helbredelse nevnte Kristussynet for, skulle tale om det til andre. Antagelig har en av de innvidde latt seg overrumple av en journalist fra «Oggi», slik at denne har kunnet skaffe sitt blad sensasjonsberetningen. «Etter at saken så på en inkompetent måte var kommet offentligheten for øre, kunne Pius XII ikke dementere den uten å handle mot sin samvittighet. Hvis han er overbevist om at Kristus viste seg for ham, kan han ikke si at det ikke er noe sant i underretningen. Han kunne heller ikke ganske enkelt tie, da det også i praksis ville være å nekte. Og så har han helt omsvøpsløst bekjent seg offentlig til det som han hadde følt som en velgjerning fra Gud. Når det gjelder psykologi, er jo Pave Pius XII heller ikke noe ubeskrevet blad. Hans ord — selv om det bare er menneskelige ord — kan vi bare møte med ærefrykt og tillit.»

Sammenligner man Pius XII's nåværende sunnhets-tilstand med den tidligere, er helbredelsen «et under», hva nå enn legene måtte si. (Selvsagt er ikke noen forpliktet overfor Kirken til å dele denne mening.) En katolikk vet meget godt at hans tro ikke er grunnet på Pavens Kristus-visjon eller lignende opplevelser hos andre fromme personer. Men han blir heller ikke overrasket når et menneske mottar en nådesbevisning fra Gud utenom det vanlige, særlig ikke når dette menneske er Kirkens overhyrde.

«Den tanke å samle materiale for en senere helligerklæring, er å komme på avveie,» skriver den romerske teolog. «Alle vet at undere og visjoner som hendte mens angjeldende person var i live, overhodet ikke teller, og det er helt forfeilet å søke en slik mening i forbindelse med saken.»

Man har i denne sammenheng talt om den «aldrende» Pave. Den samme teolog skriver dette: «Jeg har kjent Den hellige far i over 30 år, og kjenner ham vel i dag bedre enn de aller fleste av dem som

uttaler seg om ham. Jeg vil ønske enhver syttiåring den åndelige friskhet, aktivitet og bevegelse som Pius XII har (som åttiåring!). Hvem snakker om den «aldrende» Adenauer? Den som lever et så ordnet og måteholdent liv som Pius XII, kan lett vedlikeholde sin åndelige styrke opp i en høy alder. I så henseende følger det kanskje også et særlig forsyn med Kristi stedfortreder?»

For å komme tilbake til «det ledende verdensblad», (det gjelder det samme for mange andre), så har det skrevet om Pavens visjoner på en slik måte at man for sannhetens skyld er forpliktet til den alvorligste motsigelse. Under et bilde som både skal fremstille Kristus-visjonen og den angivelige Jomfru Maria-visjon i 1950 — den siste som rent fantasi-produkt — står f. eks. følgende: «I alle tilfelle blir Paven forpliktet til ennå mer inntrengende enn før å gjøre en innsats for freden, og å advare ettertrykkelig mot den totale atombombekrig.» Uvilkårlig kom jeg på den tanke at hele denne affære står i den østlige propagandas tjeneste. Men det er ikke min sak å undersøke dette nærmere. Så følger da den teologisk meningsløse og vilkårlige påstand at for første gang på rundt regnet 1900 år skal Kristus ha vist seg igjen, og deklamasjonens høydepunkt er artikkelforfatterens storslagne forkynnelse til de tvilende: «I løpet av den nærmeste fremtid vil dere gjennom nye budskap fra Himmelen få beviser for at deres skepsis er grunnløs . . . Vent til ordlyden av det fredsbudskap som Jesus Kristus formidlet til pave Pius XII blir bekjentgjort for offentligheten. Da kommer menneskene til å oppleve en ny sensasjon.»

Nå er det gjennom en uttrykkelig erklæring fra Paven slått fast: 1) at han nok har opplevet det bekjente solfenomen i Vatikanets have, men at det ikke på noen måte var forbundet med noe syn av Den hellige jomfru; 2) at Kristussynet ved Pavens sykeseng ikke var fulgt av noe budskap. Den frihet man i «Oggi» disponerer over kommende åpenbaringer fra Himmelen med, vekker noen tvil med hensyn til det religiøse alvor i trangen til nye sensasjoner.

I samme nummer av det foran siterte blad skriver en annen (Albert Laurent): «Fra kirkelig side blir det betont at det tiltagende antall åpenbaringer rundt i verden ikke kan tydes annerledes enn som formanende manifestasjoner fra høyere makter. Alle budskap som er forbundet med dem, går ut på det samme: Verdensfreden er truet, redd verdensfreden!»

Menes det med *fra kirkelig side* den lederartikkel i Osservatore Romano som ikke har noen ringere forfatter enn kardinal Alfredo Ottaviani ved Det hellige officium, og som lyder slik (4.2.1951): «Siate, Cristiani, a muovervi più gravi! . . . Vi er ikke rasjonalister når vi advarer de troende mot lettroenhet med hensyn til overnaturlige foreteelser som forflater troen på virkelige undere . . . For femti år siden ville man neppe trodd at en bølge av angivelige visjoner og undere skulle oppildne gemyttene i land etter land. For femti år siden måtte man forsvare den mulighet at det kunne forekomme undere. I dag er det omvendt, man må advare mot lettroenhet. Fra år til år legger vi merke til en lidenskapelig interesse for det underbare. Skarer av troende løper

Under Krossen

Av Torolf Hals Andersen

*Sjå, tvo klåre augo lyser
gjenom all vår sorg og naud,
— augo åt Guds son, som kaupte
oss or Hel med livsens braud.*

*Klungerkrynt og hædd og spotta,
spikra til ein pinslekross
bøygde Han sitt bleike andlet
yver verdi, yver oss.*

*Slik fullenda Han sitt offer;
og var jordi verd Hans blod,
skulde høgt um denne krossen
kjærleiks raude rosur gro.*

*Men me ser 'kje desse augo,
og me spottar yver Han,
og me hatar ein ein annan.
— Verdi stend i blod og brann.*

*Og me dansar ikring krossen
og driv fleire spikrar inn
i Hans føter, i Hans hender.
— Vert det Lucifer, som vinn?*

*Var til fånytted Hans daude?
Er det ingi von fyr oss,
her me tumlar rundt i myrkret
under skuggen av ein kross?*

*Jau, — her nedan denne krossen
lyt me audmjukt bøygja kne.
Tru og von og elsk kann einast
gje' oss fridom, gje' oss fred.*

*Ingen veit kva dag og time
rekneskap vert kravd av oss.
Då er all vår von um frelsa
Jesu Kristi pinslekross.*

etter overnaturlige opplevelser og hører lite på den kristne forkynnelse . . . Den religiøse følelse trenger fornuftens bånd på seg, nådens opplysende virkning og Kirkens ledelse. I våre dager opplever vi selvsomme utbrudd av religiøse følelser som ikke vil vite noe hverken av fornuft eller overnaturlig ledelse. Tidsånden vakler mellom fullstendig mangel på tro og innskrenket blind fromhet. Men den rette kristen vet at den samme religion hviler på troen på Kristi åpenbaring, og den ble avsluttet med apostlenes død. Vi har alt bare vi realiserer det, og flere åpenbaringer hverken kan ventes eller er nødvendige for frelsen . . . Den som gir mer akt på tildragelser av tvilsom betydning enn på Guds ord, elsker verden mer enn Gud . . . Svært mange fenomener sorterer kanskje under naturreligionen, men er ikke kristne, og kan bli til avskrekkende påskudd for de personer som tillegger kristendommen og særlig Den katolske kirke en virksom innflytelse når det gjelder overtro . . . Hvordan kan vi by kristendommens motstandere dårskap og usunt sværmeri?»

Dr. Otto Karrer.
(Orientierung.)

Ekteskap og enlig stand

Av Edvard D. Vogt

Vi er alle enten gift eller ugift. For våre moralske rettigheter og plikter betyr dette mer enn alle våre andre samfunnsmessige stillinger og titler. Det er selve rammen om vårt liv, vår status, det dreier seg om, og det ville være underlig om ikke vår kristendom skulle ha noe å lære oss her. Det har den da også — og det til og med slik at den sökende sjel fra konsekvensene her ville kunne få et godt grunnlag for å bedømme om selve kristendommen er sann og realistisk — eller om den er livsfiendtlig og illusjonsmettet, — om den er et liv eller en drøm.

Som utgangspunkt kan vi ta to meget selvfølgelige observasjoner. For det første at det er nødvendig for menneskeslektens beståen og utbredelse at mennesker formerer seg. For det annet at det hverken er mulig eller nødvendig at alle deltar i denne formering — eller at de som gjør det utnytter sin forplantningsevne til det ytterste. Det er også andre oppgaver som må løses, og befolkningstilveksten bør jo helst ikke være større enn produksjonsutviklingen.

Det verdifulle i at noen sørger for å få barn og i at andre ofrer seg for andre oppgaver, skulle synes klar nok. Like fullt møter vi allerede her alvorlige vrangforestillinger. På den ene side har vi den vranglære som ser bruken av forplantningsevnen som noe i seg selv urent. På den annen side har vi den moderne massepyskose som aviser og romaner gjør sitt beste for å utbre: at et liv hvor en ikke på en eller annen måte nyter seksuelle tilfredsstillelser, er forspilt. Det dreier seg her om en fortvilet vilje til å identifisere lykken med sanselig nytelse. Denne libertinisme vekker ikke respekt der hvor vi ser den virkeliggjort i et individ. Men i dag har den fått innpass forkledd som filantropi. Man ber for sin syke tante og krever ikke lenger bare rett for seg selv til å gjøre det en lyster, men krever rett for alle til å gjøre det. Frihetens og kjærlighetens idealer blir misbrukt til et organisert opprør mot selve de institusjoner som verner de menneskelige verdier.

Kristendommens lære er her som alltid likevektig. Den lovpriser ekteskapet, og nettopp fordi den erkjenner dets store verdi fordømmer den ekteskapets og i sin alminnelighet forplantningsfunksjonens *misbruk*.

Moralens grunnlag

Før vi kan forstå hva som gjør et misbruk av naturen til en destruktiv handling — et attentat mot menneskeslekten — er det nødvendig å bli klar over moralens grunnlag i vår egen natur. Moralloven er bygget på det almene, på det vi kaller naturen, det som er felles for oss alle, det vi ikke kan dispensere oss fra dersom vi vil hevde vår menneskeverdighet. Det individuelle og særegne må tilpasse seg dette felles menneskelige såfremt det ikke skal bli forvandlet til en kreftsvulst.

I ethvert menneskes liv vil det komme situasjoner hvor denne tilpasning vil medføre selvfornektelse og lidelse. Det kan komme på mange forskjellige måter,

men når det kommer, betyr det alltid et valg. Vil vi gjøre opprør mot loven — det vil si mot vår egen menneskelighet — eller vil vi hilse vårt ansvar velkommen, vår anledning til å yte et bidrag til menneskeslektens lykke og sanne fremskritt, en anledning til å betale vår gjeld for alle de verdier vi selv har fått del i ved andre menneskers selvfornektelser?

Hvis ansvar bare skulle innfries når alt går godt, ville det ikke være noe ansvar. De individuelle lidelser som følger av troskap mot det som er rett, kan være tunge, men de er ikke meningsløse. Ved å frita oss selv og andre fra dem, vil vi ikke skape lykke selv i disse særtilfeller, bare tomhet, men vi vil ødelegge grunnlaget for den lykke som ville være det normale dersom vi alle bøyet oss for naturens orden.

Bare om vi aksepterer vårt ansvar, vil vi kunne se tilbake på vårt liv med løftet hode i bevisstheten om ikke å ha snyllet på andres offer, men å ha betalt vår gjeld og gitt vårt bidrag til menneskeslektens velferd, stort eller lite etter de muligheter vi har hatt. Om vårt bidrag — eller vår svikt — finner sted i ensomhet og hemmelighet eller i full offentlighet, gjør ingen forskjell her. Vårt samfunn med menneskeheten er en realitet og det er våre handlinger — ikke andres viten om dem — som teller.

Disse betraktninger angår grunnlaget for moralens bindende kraft. Selvfornektelse er på alle områder det frie menneskes veg til den størst mulige lykke for alle. Det er ikke nødvendig å være kristen for å kunne løfte seg opp til denne erkjennelse. De edle skikkelser i antikken gjorde det. Det er nettopp ved å akseptere denne tanke at et menneskes adel, dets personlige verdi, skapes.

Misbruk av forplantningsevnen

Når kan vi tale om misbruk av forplantningsfunksjonen? For det første når den blir brukt på en måte som hindrer at unnfangelse finner sted, og for det annet når den blir brukt i et forhold som ikke kan gi trygghet for det eventuelle barns liv og oppdragelse. I begge tilfeller dreier det seg om *almene* krav, som ikke berøres av *individuelle* egenskaper og forhold.

Den første gruppe av misbruk består altså i det å bruke sin forplantningsevne på en slik måte at unnfangelse av et barn blir vanskeliggjort. Det er verd å understreke at det er handlingens *måte* som interesserer. I en viss situasjon kan det jo av individuelle biologiske grunner være objektivt umulig eller iallfall usannsynlig at unnfangelse finner sted uten at dette gjør handlingen umoralsk. Det som interesserer moralloven er det naturlige, det at en — når en ellers har rett til det — utfører de dertil innrettede handlinger slik at normalt unnfangelse vil finne sted. Ved for eksempel bruk av preventiver forandres selve handlingens karakter. En søker personlig tilfredsstillelse ved noe som ingen kan påstå er i samsvar med naturens orden.

Såfremt ektefellene av særlige grunner skulle finne at de i en viss periode ikke vil kunne ta ansvar for å få barn, da kan de selvsagt velge de tidspunkt i månedens løp da sannsynligheten for unnfangelse er særlig liten, — disse forhold er naturens egen sak så lenge de menneskelige handlinger gjøres rett, — men den mest effektive løsning er i disse tilfeller selvsagt den å avstå fra disse handlinger. Dette kan

være hardt, men det er jo i bunn og grunn ikke mer enn det som forlanges av de ugifte.

Den annen hovedgruppe av misbruk finner vi der hvor forplantningsevnen utnyttes i forhold hvor ekteskapets nødvendighet fornektes. For å forstå det destruktive i dette, bør vi ganske enkelt spørre oss selv om hvordan den samfunnsmessige situasjon må være som er til barnets og dermed til samfunnets beste? Det grunnleggende faktum, som det må tas hensyn til, er at menneskebarn er fullstendig avhengig av andre. Det trenger ikke bare fysisk hjelp, men også i motsetning til dyrene oppdragelse, d.v.s. stadig positiv påvirkning fra både mannlig og kvinnelig side helt til det er voksent etter kanskje 16—20 år.

Det naturlige og normale motiv som kan få en mann og en kvinne til å påta seg alle de selvopprelser som dette krever, er tilfredsstillelsen i å se sitt eget liv og sine egne muligheter forlenget og utviklet i sine egne barn. I et krisetilfelle — for eksempel hvor foreldrene er døde — vil en måtte appellere til den mer generelle nestekjærlighet og kanskje anbringe barna i barnehjem. Men ingen har rett til å fremkalle en slik situasjon hvor barna ikke får det de etter naturen skulle ha. Noe ytterligere bevis for nødvendigheten av en stabil forbindelse mellom foreldrene er vel unødvendig for de fleste.

*

Vennskap og troskap

Nødvendigheten av at denne forbindelse er livslang og ikke bare kan vare til barna er voksne, følger av ektefellenes egne interesser. Det har gitt den andre part den beste del av sitt liv. Bare det å tillate eksistensen av en *mulighet* for at én skal kunne bryte over tvert, bringer inn en usikkerhet i ektefellenes liv som vanskeliggjør den rolige forberedelse av en livsaften hvor de gjensidig gir hverandre den hjelp og støtte de trenger.

Dette er da det annet hovedformål ved ekteskapet, — det å skape rammen om et livslangt trofast vennskap mellom to mennesker. Verdien av et slikt vennskap har vi nok alle en umiddelbar forståelse av. Men likevel er det mange som for enhver pris vil begrense det og omgi det med betingelser slik at den ene eller den andre part kan bryte sitt troskapsløfte så snart det oppstår vanskeligheter og inngå en ny og da selv sagt like selvisk forbindelse med en annen.

Den fysiske tiltrekning, forelskelsen, er ikke det samme som kjærligheten, det fulle vennskap. Den skulle fra naturens side være en oppmuntring, et middel som bringer oss til å gi oss selv ved en bindende viljesakt. Hos ekteskapsoppløsningens forkjempere blir den til hovedsaken. Uten skam lar en seg lede av ukontrollerte følelser til brudd på det første vennskapsløfte. Under krigen ble vi forferdet over de mange som brøt sin troskap mot kongen. Men ekteskapet er ikke en mindre viktig institusjon enn staten og det troskapsløfte den bygger på er noe langt mer personlig forpliktende. Det er selve vennskapets og kjærlighetens ide som blir fornekta i en skilsmisse. Dette forgifter og forvirrer sinnene langt utenfor kretsen av de familier som direkte blir rammet. Uten det forpliktende vennskaps ideal sykner viljen og personligheten inn. En forblir på et moralsk femårsstadium, hvor en bare krever og intet gir.

Den ugifte stand

«Står mannens sak slik med hustruen, da er det ikke godt å gifte seg,» sa disiplene, da Jesus minnet dem om naturens lov i ekteskapet. (Se Matt. 19). De tenkte fremdeles at det gjelder å unngå muligheten for lidelser. Jesus minner dem derfor om at også det annet alternativ, den ugifte stand, bygger på selvfornektelse. Det er hardt for et menneske om det må forbli ugift på grunn av organiske eller sosiale forhold, men for dem og for andre som kanskje kunne ha giftet seg, lærer Jesus oss at den ugifte stand kan betraktes som et særlig personlig kall, som en veg til tjeneste av Gud og nesten «for Himmelrikets skyld».

Det tjener ikke til noe å dvele ved det kall vi ikke har. Vi må vende oppmerksomheten i en annen retning, — dit hvor *vårt* kall ligger. Vår lykke og vår tilfredshet ligger i det å oppfylle vårt ansvar der. De stjålne nytelser som en biologisk og sosialt unyttig bruk av den fysiske forplantningsevne medfører, kan bare ha den følge at den leder oss bort fra vårt eget kall og ut i ufuktbarhetens tomhet.

Ekteskap som overnaturlig realitet

Det er kanskje noen som har lagt merke til at like opp til nå har vi holdt oss til de rent naturlige, moralske sannheter, og har bare referert til Kristi ord og til Kirkens lære som uttrykk for disse. Det er sannheter som enhver som vil tenke på hva som er best for menneskeslekten må underskrive — selv om vedkommende kanskje selv i praksis synder mot sin overbevisning ved å gjøre sin egen nytelse til øverste formål for sine handlinger. Men dette forsvar av det naturlige er ikke alt kristendommen har å si om emnet. Det særegne ved kristendommen er at den løfter det menneskelige opp på det overnaturlige, guddommelige plan, — fullkommengjør det ved å gi det sin fulle betydning i vårt forhold til Gud selv.

Om ekteskapet mellom kristne lærer den oss at Kristus hevet det opp til en *sakramental* verdighet. Det er blitt en hellig handling som gir ektefellene en nærmest prestelig funksjon i forhold til hverandre. De gir hverandre Guds nåde som Guds særlige instrumenter. Deres ekteskap har ikke lenger bare slektens forplantning og den gjensidige hjelp i det naturlige vennskap mellom ektefellene som sitt formål, men er blitt et umiddelbart redskap til ektefellenes helliggjøring. Samfunnet mellom mann og hustru blir på denne måte et bilde på forholdet mellom Kristus og Kirken — og mer enn et bilde: det blir en del av den samme realitet.

Kyskheden som veg til Kristus

Den ugifte stand er ikke løftet opp til et tilsvarende sakrament, — selv ikke der hvor den besegles ved et evig løfte. Det kristendommen gjør for den ugifte stand, er imidlertid ikke mindre dyptgripende. Der hvor Jesus hevder dens verdi gjør han det ved en henvisning til at den åpner en veg til et liv som på en særlig måte er viet Himmelens rike.

Også denne tanke har antikkens religioner anet. En behøver bare tenke på de Vestalske jomfruer i Roma. Men når det gjelder forståelsen av hvordan denne tjeneste av Gud skal kunne bli reell og ikke bare symbolsk, kan de gamle religioner ingen hjelp gi oss. Det er her kristendommen åpner opp for oss en helt ny verden av tjenende samfunn med Gud og med

Liturgi og Musikk

Pave Pius XII's ensyklika om kirkemusikken

«Kirkemusikkens ordning (Musicae sacrae disciplina) har alltid vært gjenstand for Vår største omhu og interesse. Vi synes derfor at det nå er formålstjenlig å behandle den i en egen ensyklika. Samtidig vil flere spørsmål som i de siste ti år er blitt stilt og diskutert få en lengere utredning for at kirkemusikkens edle kunst må komme til bedre og bedre å tjene gudstjenestens skjønnhet og nære de troendes åndelige liv.»

Slik begynner Pave Pius XII's siste ensyklika som 25. desember 1955 ble sendt ut til all verdens biskoper og gjennom dem til hele Kirken. I den katolske verden er en pavelig ensyklika alltid en viktig ting. Når Paven velger å uttale seg om en sak gjennom det høytidelige rundskriv som en ensyklika representerer, så tyder det på at aktuelle problemer har gjort det ønskelig at Kirkens ansvarlige ledelse kommer med en utredning og eventuelt med beslutninger og avgjørelser.

Hvilke problemer tar så denne siste ensyklika stilling til? Paven nevner at det bl. a. gjelder kirkemusikalske spørsmål som er blitt diskutert de siste ti årene. Det ligger nær å tro at det ikke minst gjelder de ting som er blitt behandlet på de internasjonale kirkemusikkongressene i Rom (1950) og i Wien (1954). Her har musikkforskere og kunstnere fra hele verden tatt opp til vitenskapelig og kunstnerisk vurdering alle aktuelle spørsmål vedrørende katolsk kirkemusikk, og etter kongressen

nesten, — den verden som er Himmelens rike og som Kristus åpnet opp for oss ved sitt kors.

En stor mengde muligheter åpner seg for den kristne som ikke er bundet av de eksklusive ekteskapets bånd og som er fri for de sterke følelseskompleks som forplantningslivet medfører. Friheten er større, men derved også farene. Det er ikke friheten selv som er av verdi, men det er den måten vi bruker den på. Vi må finne Guds vilje for vårt liv, vårt særlige kall, i en tilsvarende tjeneste av våre medmennesker. Det er ved å gi alle våre muligheter til dette kall at vår ugifte stand, vår kyskhet, får sin verdi.

Dette innebærer en vigsel, et forpliktende valg, like godt som noe ekteskapsløfte. Det er ikke nødvendig at vi uttrykker det ansvar vi tar på oss, i offentlige former eller ved å tre inn i en religiøs orden. Det vesentlige er at vi trofast utvikler og bruker de muligheter til å tjene Kristus ved alteret og i nesten som Gud gir oss.

En religiøs orden er et middel. De forskjellige ordener er grunnlagt for å gi en passende ramme omkring enkelte av de mange mulige livskall vi kan ha. Vil en for eksempel vie hele sitt liv til bønn for andre eller til sykepleie, da kan en løse de praktiske problemer forbundet med et slikt liv ved å tre inn i en dertil innrettet orden. Her vil en også kunne få

i Wien ble de ønsker som fremkom som resultat av diskusjonene offentliggjort i de fleste land (de ble også i forkortet utgave gjengitt her i «St. Olav», nr. 24—25, 1955). Paven har på nært hold fulgt med i alt dette, og for øvrig er det ikke uten grunn han peker på sin store personlige interesse for den sakrale kunst. Den er gjentagende ganger kommet til uttrykk, både i tale og ved viktige tiltak. Presidenten for kirkemusikk-instituttet i Rom, Monsignore Anglès, som skulle ha særlige forutsetninger for å kjenne til dette, skriver i en artikkel at «Pave Pius XII vil gå over i liturgi og musikkens historie som vår tids store lærer i Kirkens fromhetsliv, utvalgt av Forsynet til å styrke den liturgiske ånd og til å oppmuntre samtidens kirkemusikk og den religiøse folkesang.»

Det hittil viktigste dokument om kirkemusikken var den hellige Pave Pius X's «Motu proprio» som utkom i 1903.

St. Pius X var nybrottsmannen som på mange måter la grunnen til den rike liturgiske bevegelse vi har hatt de siste 50 år. Han vil for alltid bli husket for restaureringen av den gregorianske sang og for utgivelsen av de nye liturgiske bøker. Pius XI støttet opp om hans tiltak og sørget for at de fortsatt fikk levelige betingelser.

Pius XII har sett den liturgiske bevegelse komme så langt at det var grunn til å passe på utviklingen, oppmuntre det som var godt og luke vekk villskudd som alltid viser seg når en bevegelse har nådd en viss alder. Kirkemusikken har ikke levet isolert fra den utvikling musikken i det store og hele har hatt i vår tid, likeså litt nå som før. Om vi tar for oss Messen, f. eks., og den musikk de skiftende tider har satt til den, vil vi i denne ene musikkform ha et meget representativt bilde av hele musikkens historie. Alle stilarter er med, fra den enkle, gregorianske sang til nyere tiders omfattende og kompliserte verker for kor, orgel og orkester.

det rene vennskap og den åndelige hjelp som vi måtte trenge. Det er få som er så sterke at de kan klare å forbli trofaste mot sitt kall dersom de ikke lever i et sunt miljø. Og mange som kanskje kunne klare seg på egen hånd, vil heller ikke forsmå denne hjelp så fremt de skulle se at de derved kan oppfylle sitt kall på en bedre måte.

De som vil tjene Gud og nesten ved å trofast fullbyrde en mer ordinær funksjon i samfunnslivet — og det er jo selvsagt langt de fleste — behøver ikke derfor å savne Kirkens hjelp. I sin menighets liv vil de kunne finne den trygge og stabile ramme om sitt livs offer som de trenger for å kunne forbli trofaste. Ved deltagelse i den hl. Messe og i de andre former for Kirkens gudstjeneste, ved sitt yrke og ved de tjenester de ellers kan gjøre sin neste vil de kunne leve fullt og helt for Kristus og i Kristus. De vil ikke få den særlige lykke som det er å se sitt livs frukt i sine barn, men de vil gi et vesentlig bidrag til det større samfunns trivsel og lykke, til sjelers frelse og helliggjøring og derved til Guds rikes komme. I dette vil de ikke unngå vanskeligheter og lidelser, men også de vil finne en tilfredsstillelse og en lykke som vil få dem til å akte sine ofre ringe allerede i denne verden — og selvsagt mer i den neste hvor troens indirekte lys blir avløst av den fulleste viten om de sanne verdier.

Edvard D. Vogt.

«Det dreier seg altså ikke om å diktere lover for musikkteknikk og -estetikk,» fremholder Pius XII. Kirkens hensikt er bare å forsvare musikken mot alt som kan forringe dens verdighet, «for den er kalt til å medvirke i noe så opphøyet som gudsdyrkelsen.»

Det har vært kunstnere de siste årene som til forsvar for sine verker har hevdet at kunsten må være fri for alle religiøse og moralske normer. Kunstneren må ikke hemmes av noe, heter det, hvis han skal følge sin inspirasjon. Men kunstnerens inspirasjon er ikke et blindt instinkt. Hans frie vilje må kunne tillate ham å sette sitt kunstverk inn i den sammenheng han velger. Og til syvende og sist er det i dette valg løsningen ligger på verkets sanne verdi. For det er ikke mulig å finne en løsning på spørsmålet om kunstnerens frihet ved bare å henvise til argumenter fra kunsten eller estetikken. Kunstneren engasjerer seg i en meget større sammenheng når han skaper sitt verk, nemlig i menneskelivets mål, som er Gud. Alle handlinger og frembringelser kommer nødvendigvis i et forhold til målet for vårt liv, og det er ut fra dette vi dypest sett kan bedømme dem. «Kunsten for kunstens egen skyld» er ikke en menneskeverdig løsning, og det er en misforståelse å tro at kunstnerens frihet blir innskrenket og hemmet av den guddommelige lov. «Denne foredler den heller og fullkommengjør den,» sier Pius XII.

Han fortsetter med en omtale av kirkemusikkens oppgave. Musikken er intimere knyttet til gudstjenesten enn de andre kunstarter. Arkitektur, maleri og skulptur søker å gi en verdig ramme om gudstjenesten, mens musikken tar del i selve gudstjenesten. Derav følger den liturgiske musikkens opphøvede verdighet og den aktelse vi bør ha for den. Stor aktelse bør vi også ha for den musikk som, uten å være bestemt til liturgisk bruk, også inneholder åndelige og religiøse verdier, høy kunst kort sagt. Likeså bør salmer og religiøse sanger, når de er av god kvalitet, komme mer og mer i bruk, både i kirken, hjemmet og skolen. «Det ligger et virkelig apostolat i musikken,» sier Paven videre, og de som skaper den eller utøver den skulle tenke på at de ikke bare er kunstnere, med Vår Herres Jesu Kristi medarbeidere og tjenere!

Neste del av ensykliken omtaler de krav en må stille til kirkemusikk. Pius XII siterer her sin store forgjenger, St. Pius X, som uttalte at «kirkemusikk må ha de samme kvaliteter som selve liturgien», nemlig hellighet, fullkommen kunstnerisk form og derav følgende universalitet.

Den liturgiske musikk som svarer best til disse krav er fremdeles den gregorianske sang, og Pave Pius XII understreker, i likhet med sine forgjengere, hvor viktig det er å dyrke den. Liturgiens ord bør som regel synges til gregorianske melodier, og liturgiens tekster skal fortsatt synges på latin. Bare den Hellige Stol kan gi tillatelse til, under en høytidelig høymesse, å synge andre sanger enn Messens latinske.

Dette gjelder imidlertid ikke for såkalte Stille Messer med sang («Sang-Messer»). Paven har en lang og meget positiv omtale av salmer på morsmålet, og han mener at det under visse forhold kan være godt å bruke dem under Messen. Især egner de seg til gudstjenester som ikke er strengt liturgiske (aftenandakter f. eks.) og ellers til møter og sammenkomster.

Den gregorianske sang er ikke enerådende i katolsk kirkemusikk. Det er rikelig plass til andre musikkformer også. Paven vier den polyfone musikk en lengere omtale og anbefaler varmt at gode kirkemusikkverk blir opp-

ført i kirker og kapeller. I denne forbindelse kommer han også inn på orkesterinstrumentene og sier at ved siden av orgelet, som er kirkeinstrumentet «par excellence», må også de øvrige instrumenter få sin plass når anledningen er der.

Ensykliken slutter med en oppfordring til biskopene om å fremme kirkemusikkens sak ved effektive tiltak. Han nevner støtte og oppmuntring til kirkekorene, grundig undervisning i kirkesang for prestestudentene og ekstra musikkstudier for dem blant dem som viser særlige anlegg, og endelig at bispedømmene sørger for å få hjelp av erfarne musikere når det gjelder organiseringen av kirkemusikken.

Pater Thoralf Norheim, O.P.

Pontifikalmesse på engelsk

Den katolske biskop *Fulton J. Sheen* blir kalt «U.S.A.s televisjons-speaker nr. 1». For en del måneder siden kunne vi se ham i alle norske kiosker, da hans kulørte bilde prydet den første omslagsside i det amerikanske blad «Life».

Nylig selebrerte han en pontifikalmesse i valfartskirken Mount Saint Macrina i Pennsylvania. Med Roms tilatelse ble messen feiret med den bysantiske liturgi etter den hl. Johannes Krystostomos, i en engelsk oversettelse. Bare messens «kanon» (d.e. de uforanderlige tekster i messens hoveddel etter «Sanctus») ble sunget på det gammel-slaviske kirkesprog.

G. Vr.

FRA OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:

M.h.t. den nye liturgien for Den stille uke har det dessverre ikke vært mulig å få utgitt tekstene på norsk, slik det ville vært ønskelig. Imidlertid vil en kunne få tekstene for Palmesøndag, Skjærtorsdag og Langfredag på dansk, mens det for Påskesnatts-liturgiens vedkommende henvises til det hefte som tidligere er utgitt. Sogneprestene bes derfor, dersom de ønsker å anskaffe de danske tekster, straks å sende sine bestillinger til Bispedømmets Sekretariat.

En gjør oppmerksom på at de fullstendige latinsk-norske tekster vil bli å få samlet i ett hefte fra neste år av.

KJØP EN BOK TIL PASKE!

<i>Alexis Carrel: «Bønnen», heftet</i>	kr. 5.00
<i>H. P. L'Orange: «Oldtidsslottet på Sicilia».</i>	
Innb. kr. 28.50, hft.	» 24 00
<i>Silesius: «Den kjerubinske vandringsmann»,</i>	
kart.	» 10.00
<i>Sven Stolpe: «Jeanne d'Arc»,</i>	innb. » 19.50
<i>Peter Schindler: «Livserindringer», på dansk,</i>	
bd. I: «Vejen til Rom»,	hf. » 19.60
bd. II: «Tilbage til Rom»,	hf. » 20.75
<i>«Varför jag ble katolik», svensk</i>	hf. » 15.50

For familiens minste:

Amerikanske katolske malebøker som samtid-	
ig er enkel og morsom kristendomsun-	
dervisning, tre forskjellige	» 1.50
«My first prayer book», illustrert engelsk	
bønnebok	» 1.20

Leveres omgående fra:

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL
Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 37 43.

BLIKK på TIDEN

■ Tegn i sol og måne, observert både ute og hjemme, kan tyde på en fornyelse av kirkearkitekturen, ikke minst ut fra en dypere forståelse mellom arkitektene og teologene. I en gjensidig respekt for hverandres kompetanse, og ikke minst i en faktisk evne til fullt ut å representere sin kompetanse, har arkitekter og teologer i fellesskap funnet frem til løsninger som har vakt oppsikt. At problemet interesserer her hjemme, ikke minst den yngre generasjon av arkitekter, fikk man inntrykk av på det diskusjonsmøte som Oslo Arkitektforening nylig under stor tilslutning arrangerte mellom arkitekter og teologer, hvor både protestantiske og katolske synsmåter på kirkerummet ble fremsatt.

Et å propos til katolisismens aktive interesse for kirkearkitekturen finner vi i «Berlingske Tidende»s utmerkede kronikk for 9. februar, der dominikaneren pater Martin Drouzy redegjør for den franske (egentlig sveitsiske) arkitekten Le Corbusier's nye pilgrimskirke i Ronchamp i Øst-Frankrike — et høyst dristig og ukonvensjonelt kirkebygg. Pater Drouzy skildrer den som «en fullkommen harmoni mellom hensiktsmessighet og poesi», og påviser hvordan grunn-intensjonen hos en av tidens store arkitekter rører ved noe dypt og verdifullt i Kirkens tradisjon:

«Man kan derfor kun glæde sig over at erfare, at Le Corbusier nu igen er begyndt paa et religiøst Bygningsværk, nemlig et Kloster til Dominikanerne i Provinsen Lyon. Var det maaske ikke i Kartusersklosteret Ema i Toscana, at Le Corbusier første Gang fik Ideen til et Kollektivhus? Der forstod han, at Munkene for Aarhundreder siden havde løst det Problem, han var besatt af: en harmonisk Forening af et fælles Liv og individuell Frihed. Der er altsaa ikke noget mærkeligt i, at Le Corbusier nu selv er kommet til at bygge et Kloster, den fuldkomne Virkeliggørelse af disse «Enhedsbebyggelser» hvor den kollektive Organisation kun har til Formaal at fremme Individets Frihed.

Orga Le Corbusier viser os endnu en Gang, at Traditionen ikke staar i Modsætning til Fremskridtet, men at Fremskridtet netop er Traditionen paa Vandring.»

■ Norges dissentering er en sammenslutning av de viktigere trossamfunn (minus den katolske kirke) i Norge som står uten for Statskirken. Det har en energisk leder i dr. theol. Alf Lier. I forberedelsene til en trolig nær forestående revisjon av den norske «dissenterlov» spiller dette organ en ikke liten rolle og utfolder en virksomhet som det også fra katolsk hold er rimelig å følge med all mulig oppmerksomhet. I en kronikk i «Morgenposten» nylig (9. februar) — «Aktuelle dissenterspørsmål» — redegjorde dr. Lier for dissenteringets ønskemål, slik som de også er kommet til uttrykk i en henvendelse til Justisdepartementet, under hvilket dissenterne kirkerettslig sorterer. Ønsket om en revisjon av dissenterloven begrunnes her med blant andre følgende *desiderata* som også i de store trekk svarer til katolske ønskemål:

«Norges dissenter er naturlig nok lite tilfreds med betegnelsen «dissenter». Betegnelsen bør derfor forsvinne fra offentlig sprogbruk. Flere av våre frikirker har medlemmer opptil 3., 4. og 5. generasjon. De har aldri trådt ut av noen statskirke. De er vokset opp i sine fedres kirke, dens tradisjon og teologi. Hvis de skulle gå over til statskirken, ville de imidlertid etter vår oppfatning bli «dissenter».

Dissenterer er i prinsippet fritatt for kirkeskatt til kommunene. Spørsmålet om en utvidelse av fritagelsesordningen bør

drøftes. Disse samfunn holder selv alt, bygger sine kirker, vedlikeholder dem, lønner prester og forstandere, organister og kirketjenere og har store løpende utgifter til brensel, lys etc. I andre land har man tatt mer hensyn til dette enn vi i Norge.

Reglene for utmelding av Statskirken bør revideres.

Dissenterloven anerkjenner bare lokale menighetsdannelser av dissenterer. Det bør derfor tas opp til overveielse en lovfestet godkjennelsesordning av sentrale kirkesamfunn utenfor Statskirken. Herunder må vigselstret for ordinerte eller på annen måte godkjente dissenterprester — forstandere uten aktuell menighetstjeneste, tas opp til behandling.»

■ Det synes vanskelig å få uttømmende og uholdede meldinger om hva som foregår i Spania for tiden. Eksempelvis har, såvidt vi har sett, bare én norsk avis («Aftenposten») bragt nyheter som viser at der også fra ansvarlige spanske kirkemyndigheter har vært rettet skarp offentlig kritikk mot regimet.

Imidlertid bringer «Morgenposten» (18. februar) en melding som har sannsynlighetens skjær, ikke minst fordi den har bevirket en offisiell protest fra et så sindig og ansvarlig organ som Kirkenes Verdensråd. Den meddeler at det spanske politi den 23. januar grep inn mot det protestantiske teologiske seminar i Madrid, forseglede rummene og etter ordre fra innenriksministeren forbød seminaret å fortsette sin virksomhet.

I internasjonale oversikter over religionsfriheten rangerer Norge som en nasjon av annen sone, på grunn av hva der enn måtte bestå av diskriminasjon overfor ikke-lutheranere, for eksempel i skoleverket og jesuitter-paragraf. Det forhindrer ikke at det er god grunn — også fra katolsk side herhjemme — til å føle indignasjon og bedrøvelse over dette og liknende utslag av spansk intoleranse. I den utstrekning den nevnte notis faktisk redegjør for det vesentlige saksforhold bør den på katolsk hold bevirke en uforbeholden avstandtagen fra tvangshandlinger som står i klar motsetning til vårt syn på medmenneskelighet og medborgelig fordragelighet.

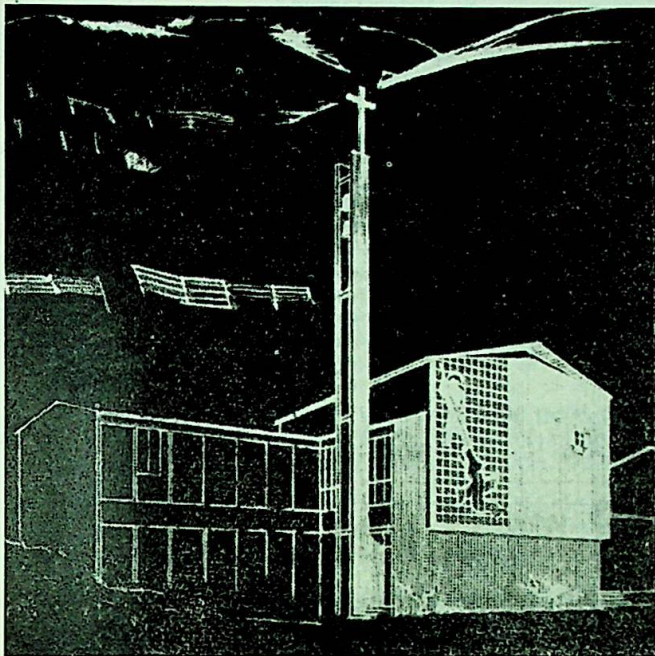
■ Intoleransen er også på tapetet i en varm og menneskelig artikkel av redaktør Torolf Elster («Arbeiderbladet» 11. februar) som under tittelen «Isen er usikker!» gir uttrykk for en patetisk og sympatisk humanisme. Han lar, som vi alle, blikket vandre horisonten rundt over avisspaltene: Rasehat i Sør-Afrika (til og med i Guds navn!), rasehat i Nord-Afrika, rasehat endog i USA, hvor et sydstats-universitet nylig har vært skueplass for opprørende forfølgelser av en kvinnelig neger-student. Vi synes at der i hans undren over menneskets tilsynelatende grenseløse muligheter både på ondt og på godt, er meget som visst bare vil kunne finne en fyldestgjørende forklaring i den kristne mennesketolkning, der den legger inn i vårt vesen både arvesyndens tragedie og Guds nådes adelskap. Skuffelsen over at demokratiene vant krigen uten å vinne freden gjør vår samtid til en oppbruddstid for humanismen. Truselen mot menneskeverdet er så voksende utenfra og så snikende innenfra selv i våre beste forsøk på å tjene menneskets lykke, at det fordrer en ny og dypere forankring.

■ «Hvorfor dogmer?» spør pastor Stephan Tschudi meget aktuelt i en kronikk («Morgenposten» 17. februar), og holder i svaret et friskt og klartenkt oppgjør med den populære vrangforestilling om en «dogmefri kristendom». Det er den følelses-bestemte subjektivitet og den ensidige kristne moralisme som er i skuddlinjen. Kristendom som liv og kristendom som lære er ikke et spørsmål om enten-eller, men om både-og:

«Dette skille mellom liv og lære er kunstig. Til livet hører også tenkningen. Å tenke er en form for handling. Vi har levd i en individualistisk tid og i en anti-intellektualistisk tid. Det hevner seg. Avvisningen av den intellektuelle debatt og av de teoretiske drøftelser har vært karakteristisk for norsk kristen-

Verdens nordligste katolske kirke gjenreises

Som kjent ble St. Mikael's kirke i Hammerfest ødelagt under krigen og har siden ligget i grus og aske. I de senere år har menighetens sogneprest der, pater Johannes Spitz, gått iherdig inn for å få kirken gjenreist og har i den anledning appellert til tyske katolikkers hjelp. Hans kollektering i Tyskland ble møtt med den rette

Perspektivskisse av den nye St. Mikael's kirke i Hammerfest.

dom. Det har kanskje støtt bort like mange som hevdelsen av det strenge dogme. Det er viktig at vi tror, men avgjørende er hva vi tror. Vi har vært mer opptatt av troens funksjon og beskrivelsen av den enn troens innhold: den objektive sannhet. Den kristne kirke har en lære som er resultat av hele kristenhetens liv og arbeide.»

■ Fra Paris har «Dagbladet»s korrespondent Simen Skjøsberg formidlet et godt inntrykk (13. februar) av en usedvanlig teateropplevelse: Paul Claudel's «Maria bebudelse» på La Comédie Française. I en begeistret anmeldelse kaller han det «Underrets verdensdrama», og sier blant annet:

«Det er ikke underlig at de fleste nordmenn må bli stående nokså hjelpeløse når de møter et kunstverk som «Maria bebudelse» av Paul Claudel. Vi som vokser opp i et miljø hvor en kunstner vekker forskrekkelse når han fra Studentersamfundets talerstol bekjenner seg til meninger som ikke er fri for mystiske tendenser, vi som vokser opp i et miljø hvor en litt grå og forstandsmessig protestantisme uten særlig positive kulturelle interesser er en viktig faktor, vi blir iallfall ikke av miljøet forberedt til å kunne ta imot de verdier som ligger i et mysteriespill som dette.»

Meget treffende viser han, ved en gjennomgåelse av dramaet slik som han har opplevd det, at «det litterære innhold av stykket kan man vel si er en klarleggelse av menneskets mulighet i forening med Gud. Gjennom denne foreningen skapes lykke av lidelsen, gjennom den får offeret sin hensikt og livsgleden sitt fundament.... Personlig er jeg aldri tidligere blitt grepet så sterkt av noe jeg har sett på teatret som scenen hvor underet skjer i Maria bebudelse.»

Fr. Candidus.

sympati og falt så heldig ut at arkitekt kunne søkes siste sommer. Hovedutkastene er gjort av den sveitsiske arkitekt L. F. Lothenbach fra Luzern, som nettopp da besøkte Hammerfest som turist og tilbød seg å utarbeide tegningene vederlagsfritt. Utførende arkitekt blir imidlertid arkitekt Bent Packness, Hammerfest.

«Arkitekt Lothenbach har tegnet kirken — som i likhet med den tyskerne brente ned, blir helliget St. Mikael — etter motiver som delvis er hentet fra arkitekturen i Hammerfest for øvrig», leser vi i Vestfinnmark Arbeiderblad (20.1.56). Gavlen får f. eks. samme utførelse som på havnebyggene, med taket noe fremskutt. Kirken skal reises mellom Strandgaten og Salsgaten mot Nybakken og kommer til å ligge høyt og fritt med utsyn over havnen. Selve kirkebygget blir trapesformet med den bredeste front mot Strandgaten. Her vil komme en utsmykning i lysmosaikk som viser St. Mikael's kamp mot dragen. Særlig originalt vil tårnet bli, nærmest masteformet, og henspeiler på fortøyningspelene på havnen. Symbolikken er klar: Korset skal være vårt livs fortøyningspel. Lysende høyt oppe over lendet, kommer det til å bli et godt landemerke for de sjøfarende.

Mot Nybakken og mer tilbaketrukket kommer så prestegården som en fløy av kirken. Disse to bygningene omfatter første byggetrinn. I annet byggetrinn kommer skole med internat til høyre for kirken, sett fra Strandgaten. Inntil skolen og internatet blir ferdig, holdes skolen i prestegården og i et interimslokale under kirken.

Videre kan nevnes at det vil bli innredet et «hverdagskapell» i kirkens sakristi, slik at en slipper å varme opp hele kirken i ukens løp.

V.A. fremholder at det ikke er tvil om at den nye kirken vil bli et meget vakkert og stilrent trekk i bybildet og at også bygningssjefen skal ha uttalt sin ros om de foreliggende utkast.

*

Som den gamle St. Mikael's-kirken i Norges nordligste by vil også den nye komme til å bli den nordligste katolske kirke i verden. Dette har sikkert vært foranledningen til en sjelden honnør som Rom har villet vise dette gudshus. Ved velvillig bistand av kardinal Celso Costantini ved Vatikanet får St. Mikael's kirke en sten hugget ut av klippen som apostelgraven under Peterskirken hviler på. Stenen, som er underveis, skal nedlegges som grunnsten under det nye kirkebygg, og den vil bli forsynt med en innskrift som forteller hvor den er hentet fra. Så mer enn i åndelig forstand kan en si at St. Mikael's kirke i Hammerfest kommer til å hvile på St. Peters klippe!

ST. OLAV

gir fylldig informasjon
om Den katolske kirke
i inn- og utland.

Aktuelle artikler og
kommentarer.

Be om gratis prøvenummer
eller bestill abonnement i tlf.
42 37 43 (e. kl. 18: 60 86 37).

Konsul Einar Berrum, Fredrikstad

Konsul Einar Berrum, Fredrikstad, døde lørdag 25. februar, 74 år gammel, styrket med Kirkens hellige nådemidler. Han hadde riktignok båret på en alvorlig sykdom i de senere år, men døden kom allikevel uventet både på hans nærmeste og hans store venneskare.

Med konsul Berrums bortgang har St. Birgitta menighet i Fredrikstad mistet en av sine mest trofaste medlemmer. Han konverterte i 1929, og hans skritt den gangen måtte avtvinge den største respekt når en tenker på hvor sterkt han følte seg knyttet til frimurerordenen, der han innehadde en av de høyeste grader og samtidig hadde sine beste venner. Loyalitet var et fremtredende trekk hos ham, og han fikk full anledning til å vise at den stakk dypere enn hos de fleste. Han elsket Kirken og tok med glede heller kritikken til seg personlig enn noengang å la den falle på Kirken eller dens lære. St. Birgittas menighet og dens prester vil alltid minnes konsul Einar Berrum som den trofaste kirkegjenger, vennesele og fredsomme omgangsfelle. I en årrekke var han formann i St. Olavslaget og har sittet i Menighetsrådet siden dets opprettelse for noen år tilbake.

Også i byens forretningsliv hadde konsul Berrum en sterk posisjon og satt i en rekke styre og utvalg. Selv var han en dyktig forretningsmann som direktør for A/S Det Norske Cheviotspindleri. For sine fortjenester som dansk konsul gjennom mange år var han ridder av Danebrogordenen. — R.I.P.

«Ungdomsforbundets Venner»

På Bispedømmets Ungdomsforbund hviler et tungt ansvar når det gjelder å sikre kontinuiteten i ungdomsarbeidet. Ungdomsforbundet står for utgivelsen av ungdomsbladet «Ignis», forbereder deltagelsen og gjennomføringen av den årlige Nordiske Sommerskole og gjør sitt ytterste for å fremme katolsk ånd i våre unge rekker etter det mandat som Den kirkelige øvrighet har gitt forbundet.

Ungdomsforbundet setter sin lit til sine VENNER utover landet, til dem som med et årsbidrag av kr. 100 vil være med oss i vårt arbeid for Kirkens fremtid. Uten økonomisk støtte, ingen effektivitet, ingen fremgang! De mange unge krefter som står rede til å yte arbeid, hilser nye venner velkommen!

UNGDOMSFORBUNDET - Akersveien 5, Oslo.

OSLO KATOLSKE UNGDOMSLAG

valgte på sin årlige generalforsamling følgende styre for 1956: Knut Magnus Larssen (formann); Aud Thielemann (v.form.); Gurli Høeg og Inger Falkenberg (sekretærer); Anna Øyen (kasserer); Kurt Hansen og Betzy Pettersen (styremedl.); Arnfinn Palmstrøm og Hedvig Bergh (varamenn). — Fransiskanerpaten Arno Gerritsma har etterfulgt pastor Lars P. Messel som lagets geistlige rådgiver.

Bryggerimester Høffmayrs og hustrus legat

til beste for ubemidlet katolsk mannlig ungdoms oppdragelse og undervisning. Ansøking om å komme i betraktning ved utdeling (eller fornyelse av tidligere utdeling) av legatets midler må sendes soknepresten i St. Hallvards menighet, Oslo, Urtegt. 29 II, innen 20. mars d.å. og må være anbefalt av vedkommende sokneprest. **LEGATSTYRET**

UTLANDET:

VATIKANET

Fare på ferde i St. Peterskirken?

Ifølge en rapport fra ledelsen av vedlikeholdet ved St. Peterskirken har store deler av det stukkaturarbeidet som dekorerer absiden løst og truer med å falle ned.

Nye vatikanske frimerker.

Vatikanets post- og telegrafforvaltning har utsendt nye frimerker med bilde av telekommunikasjonens vernehelgen, erkeengelen Gabriel. Billedene gjengir kunstverk av Leonardo da Vinci, Melozzo da Forlì og Pietro Cavallini.

*

Siden talen er om frimerker, kan nevnes at også det islandske postvesen har utsendt en ny serie som vil interessere våre filatelister, nemlig i anledning av 900-års dagen for bispeviselsen til den første katolske biskop i landet, Isleif Gissurson.

Selvforsynt med elektrisk kraft.

Vatikanbyen er nå helt uavhengig når det gjelder elektrisk kraft. Det nye vatikanske elektrisitetsverk har så stor ka-

Trekningsliste

FASTELAVNSFESTEN, OSLO 1956.

Malt løper: Sr. Antonina, St. Josephs Inst. — Brikke: Signe Geist — Gullring: Bergliot Johnsen — Kofte (rød): Mère Zoe — Strikkejakke (blå): How — Bomullsjakke: Fru Sørum — Strikkelue: Frida Kristensen — Gavepakke (Margarinsentralen): Marie Rasmussen — Sviptursekk: Fru Becsan — Hermetikk: Fru Straith Solberg — Hermetikk: Hilde Hansteen — Hvitt forkle: Tom Johansen — Blått forkle: Mary Olborg — Hvitt sjal: Veronica Christensen — Bok: Sr. Therese, St. Jos. Inst. — Kakefat: Fru Sørum — Glassbolle: Kitty Andresen — Gensersett (blått): Fru Josephine Straith — Gensersett (gult): Therese Wareski — Pull-over: Wenche How — Barnesokker: Père Vanneufville — Herre-etui: Olav Lauvstad — Sigaretter: Vor Frue Hospital — Sofapute: Solveig Lauvstad — Kaserolle: Frk. Becker — Duk m. frokostservice: Joh. Petterson — Kolonialvarer: Fru Bollmann — Strykejern: M. L. Sandvik — Dukke: Ina Bø — Konfekteske: Aggie Bruce — Delikatessekurv: Martha Olsen — Brikke: Ingebjørg Andreassen.

Riktig trekning bekreftes:

Alice Holm-Hansen. Sr. Victorine.

Vi takker alle bidragsytere for all støtte og god innsats. *Mariakongregasjonen.*

R. I. P.

Vår kjære mor, svigermor og bestemor

enkefru Anna Stodola

døde fra oss idag styrket med kirkens hellige nådemidler nær 81 år gammel. Den avdøde anbefales i de troendes forbønn.

Hennes etterlatte:

Familien Stodola-Evensen.

Raufoss den 12/2—1956.

pasitet at det overstiger langt det normale behov. Av særlig betydning er denne elektriske selvforsyning for driften av Vatikanseenderen som går uten stans. Den feirer for øvrig i disse dager sin 25-årige beståen.

Statistiske oversikter.

Kirker	416 466	Den katolske kirke i 1955. (Ikke medregnet Sovjetsamveldet og enkelte bispedømmer i drabantstatene.)
Sogn	177 027	
Sekularprester	257 763	
Ordensprester	119 445	
Prestestuderende	65 328	
Prester ordinert i 1955	8 011	
Religiøse ordenssamfunn for menn	19 183	
Medlemmer av ovennevnte	210 248	
Rel. ordenssamfunn for kvinner	72 135	
Medlemmer av ovennevnte	950 865	
Læreinstitusjoner for gutter	85 296	
Antall elever	10 317 797	
Læreinstitusjoner for piker	75 275	
Antall elever	9 511 317	
Velgjørenhetsinstitusjoner	31 110	
Personer ydet sosial hjelp	13 593 832	
Kirker	74 065	Misjonsområdene i 1955.
Sogn	11 643	
Sekularprester	11 279	
Ordensprester	18 058	
Prestestuderende	5 475	
Prester ordinert i 1955	543	
Rel. ordenssamfunn for menn	2 831	
Medlemmer av ovennevnte	19 512	
Rel. ordenssamfunn for kvinner	6 265	
Medlemmer av ovennevnte	72 110	
Læreinstitusjoner for gutter	43 519	
Antall elever	3 522 494	
Læreinstitusjoner for piker	22 848	
Antall elever	2 196 646	
Velgjørenhetsinstitusjoner	5 867	
Personer ydet sosial hjelp	6 982 179	
Antall katolikker	31 554 849	
Folketallet i misjonsområdene	1 187 798 820	
Jesuitter	30 958	Antall munke og ordenspersoner i verden i 1955.
Fransiskanere	28 848	
Salesianere	17 356	
Brødre av de kristne skoler	14 832	
Kapusinere	14 225	
Benediktinere	11 500	
Maristbrødre	8 646	
Dominikanere	8 560	
Redemptorister	8 138	
Oblater av Maria Immaculata	6 833	
Lazarister	5 200	
Fedrene av Den hellige ånd	4 500	
Fedrene av Det guddommelige ord	4 435	
Augustinere	3 755	
Fransiskanere (fastboende i klostre)	3 650	
Trappister	3 612	
Pasjonister	3 550	
Karmelitter	3 433	
Hvite fedre	3 070	
Jesu-Hjerte-misjonærer	2 916	
		185 017
Katolikker	469 630 000	Forskjellige religioner i verden.
Ortodokse	182 522 000	
Protestanter	201 756 066	
Jøder	11 627 450	
Muhammedanere	321 931 336	
Shintoister	30 000 000	
Taoister	50 053 200	
Konfutsianere	300 290 500	
Hinduer	309 949 000	
Buddhister	150 310 000	
Primitive religioner	121 150 000	
Andre	348 336 448	

ARABISKE LAND

Muhammedanere takker pave Pius XII.

En delegasjon av representanter for de forskjellige arabiske land er underveis til Roma, og forbereder seg på å overbringe den muhammedanske verdens takk til pave Pius XII for den storartede hjelp han har gitt Palestina-flyktninger. Samtidig skal det også gis uttrykk for de arabiske lands tilfredshet med Vatikanets holdning, da den har bidratt sterkt til at freden har kunnet bevares i Palestina.

ARGENTINA

Ny ambassadør ved Vatikanet.

I begynnelsen av februar ankom Argentinas nye ambassadør til Roma. Det ble Manuel Rio, den kjente liberale katolske forfatter som vi tidligere har omtalt i denne spalten.

I mange land diskuterer man nå spørsmålet om representasjon ved Vatikanet. Presidenten på Filippinene vil gå inn for at landet får sin ambassadør der, i stedet for som nå, at det er ambassadøren i Madrid som også er akkreditert ved Vatikanet.

I De forente stater har nå også representanten for staten New York, Victor Anfuso, kommet med forslag om diplomatisk forbindelse med Vatikanet, og i Canada reises spørsmålet i den katolske presse.

DE FORENTE STATER

President Eisenhower om Den katolske presseforening.

President Eisenhower har overfor Den katolske presseforening uttrykt sin anerkjennelse av de katolske publikasjoners bidrag til «nasjonens åndelige liv», og det arbeide de gjør for ungdommens moralske oppdragelse.

FRANKRIKE

L'abbé Pierre i televisjon.

Hver søndag i fastetiden taler l'abbé Pierre i fransk televisjon om følgende emner: matmangel, sykdom, boligproblemer, arbeidsløshet, undervisning og informasjon.

I disse dager blir et ferdigfabrikert stålhus satt opp ved Aleksander III-broen i Paris. Det får navnet «Abbé Pierrehus»; husets forskjellige deler blir fabrikkert i serier og kan settes sammen på 4 dager. Det blir et 3-værelses hus som koster ikke fullt 30 000 kroner. L'abbé Pierre har fortalt pressen at et spesialfirma i byggebransjen hadde tilbudt å arbeide i 14 dager for abbé Pierre og hans hjelpere. De har akseptert tilbudet, og skaffer dermed en god del familier hus av typen som nevnt ovenfor.

Bygningsfirmaet som arbeider gratis får samtidig en god reklame, «men hvis andre firmaer blir misunnelige,» uttalte abbé Pierre, «så skal jeg si til dem at det er 52 uker i året, og at de kan komme med lignende forslag. Det vil bare være fint for de husløse.»

FRANKRIKE

Utdrag av en erklæring fra de franske biskoper om skolespørsmålet.

«En tung trussel hviler på de private skoler: det er spørsmål om å få opphevet alle de forholdsregler som er blitt tatt i løpet av de siste 100 år for å lette byrdene for de familier som ønsker å benytte seg av undervisningsfriheten.

I en slik situasjon plikter Frankrikes biskoper å tale åpent, uten derfor å gi sin mellomkomst en politisk karakter. Vi ønsker at det blir fred på undervisningsens område, men konstaterer med sorg at dette ønske ikke blir gjengjeldt. Grupper som har en fiendtlig innstilling til kristendommen, ja til enhver religion, går inn for å skape stridigheter som landet så visst ikke trenger. Deres kampanje har ført til et lovforslag som må skape dyp sorg og bekymring hos alle Frankrikes katolikker og alle som har respekt for friheten og omsorg for nasjonens vel.

Hvis dette lovforslag blir antatt, hva vil det resultere i? Det blir umulig for økonomisk vanskeligstilte familier å sende sine barn på skoler de selv ønsker, de 70 000 lærere som underviser 1 500 000 barn og unge kommer i en penibel situasjon, en mengde skoler kommer i store vanskeligheter, staten vil beslaglegge stipendier og friplasser som hittil har vært forbeholdt ungdom uten midler. Som alltid blir de dårligst økonomisk stilte de mest skadelidende.

Vi kan ikke tro at i et fritt land som Frankrike, noen

vil gå med på å frata millioner av andre franskmenn uavhengelige rettigheter!

På et tidspunkt da landet mer enn noensinne trenger til samhold og vennskap mellom alle sine borgere for å kunne møte de nåværende prøvelser og fylle sin oppgave i verden, kan vi ikke tro at det skal bli truffet avgjørelser som vil ramme millioner av franskmenn i deres religiøse tro og i deres bevissthet som frie mennesker. Deres eneste forbrytelse er å tilhøre en åndelig familie som er forbundet med Frankrikes skjebne!

«Jeg elsker Bibelen» av Paul Claudel.

Kort før sin død sendte Paul Claudel korrekturarkene til sitt siste verk, «Jeg elsker Bibelen», til sin forlegger. Verket er en personlig fortolkning av Den hellige Skrift, og er et resultat av Claudels daglige studier og meditasjoner.

INDIA

Nyopprettet kloster i Dehli.

«Nirmalashram», Vår Fruens kloster, er navnet på et nybygg i India, som den engelske benediktinermunk Beda Griffiths har grunnlagt i Delhi. Av en opprinnelig bungalov er det blitt et kloster med 7 beboere hvorav 2 noviser.

INDONESIA

Katolikker i Parlamentet.

Ved de nylig avholdte parlamentsvalg fikk katolikkene 11 plasser. I forrige periode hadde de 9 plasser.

ITALIA

90-årig kardinal ennå i arbeide.

Sjefen for det vatikanske bibliotek og arkiv, kardinal Mercati fylte nylig 90 år.

Kardinal Verde er med sine 91 år den eldste av kardinalene.

Firenze's borgermester gir seg ikke.

La Pira, Firenze's borgermester, har hittil beslaglagt 54 ubenyttede bygninger som skal skaffe 3 300 personer tak over hodet. Dessuten har han oppfordret alle huseiere til å oppgi ledige rom for å avhjelpe nøden blant de husløse.

NEDERLAND

30 år siden opprettelsen av verdens første katolske radiostasjon.

Det er i år 30 år siden den nederlandske katolske sender KRO kringkastet sitt første program. Dengang var KRO den eneste katolske radiostasjon i verden. I dag finnes foruten Vatikanets kringkaster, katolske stasjoner bl. a. i De forente stater, Portugal og Spania.

SVEITS

Forargelse over at protestantisk skole blir stengt.

Den sveitsiske katolske avis «La Liberté» skriver: Helt troverdige vitner har nå gitt de angivelige forfølgelser mot protestanter i Colombia rettfærdige proporsjoner. Men en annen sak vil oppvekke sorg i kristne miljøer, det er den spanske regjeringens forordning om at den protestantiske skole i Madrid skal stenges. I løpet av de siste år er de protestantiske skolene ellers i landet blitt lukket, og skolen i Madrid var den siste. Den hadde omkring 50 elever.

Det er ennå ikke gitt noen forklaring på dette inngrep, og det er derfor vanskelig å felle noen absolutt dom. Den eneste kommentar som fulgte med bekjentgjørelsen sier at den nåværende spanske lovgivning ikke inneholder noe om protestantiske institusjoner av denne slags.

Vi kan allikevel her og nå erklære at en slik handling gjør et smertelig inntrykk på alle de kristne som er overbevist om at katolisismens sak bare skades av slike foranstaltninger. I disse dager da hele kristenheten har bedt Gud om at de kristnes gjenforening i sannhet og kjærlighet snart måtte gjenoppstå, da vi alle føler det skandaløse ved de kristnes splittelse og ansvaret for de synder som tidligere ble begått mot broderkjærligheten, — i disse dager sårer en slik nyhet dypt vår solidaritetsfølelse i vår felles Frelser. Vi kan bare underskrive det som vår kollega, M. Leyvraz, skriver i «Le Courier»: «Det er ikke ved en slik urettferdighet mot et minoritetssamfunn at general Franco forsvarer den katolske tro. Han bare kompromitterer den i hele verdens øyne, da katolikkene overalt forlanger å få opprette og drive sine egne skoler.»

I det øyeblikk da kristne — det samme hvem de er — blir urettferdig behandlet av andre kristne, har kjærlighetens stemme bare ett sprog, og det kjenner ikke noen skranker.

SYD-AMERIKA

Kongress for verdensfreden.

I den dominikanske republikks hovedstad, Ciudad Trujillo, blir det i begynnelsen av mars holdt en internasjonal katolsk kulturkongress for verdensfreden.

FREDRIKSTAD		
<p>Brødr. Syversen</p> <p>BENSIN & OLJE CO. Fredrikstad Tlf. 5920 Tønsberg > 12371</p>		
<p>FREDRIKSTAD BYGNINGS-ARTIKKELFORRETNING Byggevarer - Jernvarer Malerverer Centralbord 3945</p>	<p>KÅRE KRISTIANSEN Olaves Hansen & Sønn Eftf. Fiskeforretning Telefon 3190</p>	<p>Björnulf FOTO ALT I FOTO OG FILM</p>
<p>AUGUST HANSEN Murmester & Entreprenørforretning Telefon 1359</p>	<p>KLEMET JOHANSEN Fredrikstad Begravelsesbyrå Farmannsgt. 10 - Tlf. 3062</p>	<p>FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller</p>
<p>BRYNILDSENS FABRIKKER Drops og Mineralvann</p>	<p>FREDRIKSTAD MEIERI</p>	<p>Mek Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler.</p>

Kongressen kommer til å samle intellektuelle fra hele Latin-Amerika, og emnet blir den kulturelle innsats som katolikkene i denne del av verden kan gjøre for å bidra til å skape en folkeopinion for freden rundt omkring i verden.

Dette hovedemne blir fordelt på 7 arbeidsdager med foredrag og diskusjoner. Første dag behandles freden innen familielivet, så følger freden i arbeidslivet, freden innen og mellom nasjonene, muligheten for å stille kommunikasjonsmidlene til fredens tjeneste, og til slutt Kirken og freden. Foredragene vil bli ordnet og samlet i et oversiktsverk.

Foruten en mengde deltagere fra de sydamerikanske land, kommer det også flere kjente personligheter fra Europa.

VEST-TYSKLAND

Nytt tysk-skandinavisk protestantisk tidsskrift.

I 1955 begynte et nytt tidsskrift å utkomme: Kerygma und Dogma, Zeitschrift für theologische Forschung und kirchliche Lehre, (Vandenboeck & Rupprecht, Göttingen). I tids-

skriftets redaksjon sitter både tyske og skandinaviske teologer, og det er åpenbart meningen at en her skal få et felles tysk-skandinavisk forum. En venter at dette nye tidsskrift sikkert kommer til å vekke atskillig oppmerksomhet i tiden fremover.

Den nye påskeliturgen på tysk.

Benediktinere i Beuron-klostret har oversatt tekstene for den nye påskeliturgi til tysk. «Die Liturgie der Karwoche» forelå ferdig i tre utgaver i februar i år. To utgaver har både latinsk og tysk tekst, en bare tysk.

De tyske katolikkers dag 1956.

Den 77. tyske katolikkers dag blir i år i Köln fra 27. august til 2. september.

KRISTIANSAND S.		
 <p>Konditori og Kafé</p>	<p><i>W. Nørgaard Jensen</i></p> <p>FRUKT- OG GRØNNSAKEFORRETNING</p>	
<p>SIGURD SØRENSEN</p> <p>Begravelsesbyrå</p> <p>Holbergsgt. 15</p>	<p>A. KRUSE SMITH</p> <p>Entreprenørforetning</p> <p>KRISTIANSAND S</p>	
 <p>TIDL. TOBIAS TORJUSEN</p>		<p>BLIKKENSLAGER GÜNTHER</p> <p>Tlf. 2685</p> <p>Kristiansand S.</p>
DRAMMEN		
<p>Artikler for syke- og barnepleien</p> <p>DRAMMEN</p> <p>BANDAGEFORRETNING</p> <p>Øvre Storgt. 7.</p>	<p>C. H. PEDERSENS EFTF.</p> <p>Bakeri - Konditori og Kaffe</p> <p>Haugesgt. 3. Tlf. 2863</p> <p>Drammen</p>	<p>BRØDRENE TRÆGDE</p> <p>Alt i landbruksmaskiner og redskaper</p> <p>Tlf. 4880</p>
<p>Drammens Rørleggerforretning A/S</p> <p>Autorisert Rørlegger.</p> <p>Tollbugt. 5. Centralbord 5495</p>	<p>Gustav Thielemann</p> <p>Pølse- og hermetikkfabrikk</p> <p>DRAMMEN</p>	
<p><i>Forlang</i></p> <p>Strømper og Trikotasje</p> <p>P. Christensen A.s - Drammen</p>	<p>HARALD LYCHE & CO.</p> <p>Bøker - Papir - Toalettsaker</p> <p>Sportsartikler - Leketøy</p>	<p>En gros Detalj</p>
<p>GUSTAV BØHM & SØN A/S</p> <p>Bakeri og Konditori</p> <p>Drammen</p>	<p>Tricotagehuset A/S</p> <p>Torvhallen</p> <p>Spesialforretning i:</p> <p>Tricotage — Ullgarn</p> <p>Telefon 2160</p> <p>Tlf. 1366 - 3260</p>	

OSLO
FRITZ W. LILJA
Stålrørstoler
Tollbugt. 25 - Oslo
Telefon 41 46 49

T. S. JACOBSEN
BEGRAVELSESBYRA
Ullevålsv. 1 - Oslo
Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

SØREN HANSSEN
Kolonialforretning
Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

NORENBERG & CO. A.S.
— Margarinfabrikk —
OSLO
Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

«KLAR»
Fåes i banker over hele landet

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO.
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

Jens J. Andersen
OSLO - CENTRALBORD 68 34 00
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

ODDVAR J. LØDENG
MURMESTER & ENTREPRENØR
OSLO

M. GALLUS
OSLO - Etabl. 1847
Leverer alt til leger, sykehus og laboratorier

NEBB
Stedet for alt elektrisk
ØVRE SLOTISGATE 8, OSLO

ØKONOM Centralopvarming
Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo
Varme — Ventilasjon — Damp
Varmtvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerep. — Ettersyn

WISBECH
MOTORFABRIK
Majorstua - Oslo
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

JOHAN OLSEN & SØNNER
Murmester & Entreprenørforretning
Etablert 1896
Kongensgate 17, Oslo
Telefon 42 99 90

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler